

11 DECEMBER 2016 – DERDE ZONDAG VAN DE ADVENT

EERSTE LEZING

JESAJA 35, 1-6a.10

Woestijn en steppe zullen zich verheugen, jubelen en bloeien de dorre vlakte. Pronken zal zij met lelies, van blijdschap jubelen en juichen. De glorie van de Libanon valt haar ten deel, de luister van Karmel en Sjaron. Zij zullen de glorie van de Heer aanschouwen, de luister van onze God.

Maak slappe handen sterk, geef kracht aan knikkende knieën. Spreek tot allen die de moed verloren hebben: „Wat moed en vrees niet. Uw God komt om de wraak te voltrekken, God komt om te vergelden en om u te redden.”

Dan gaan de ogen van de blinden open en zullen de oren van de doven geopend worden. De lamme zal springen als een hert en jubelen zal de tong van de stomme.

Die door de Heer verlost zijn, zullen weer terugkeren. Jubelend komen zij naar Sion, hun hoofden omgeven met eeuwige vreugde. Zij zullen vreugde verkrijgen en blijdschap, en pijn en gejammer nemen de vlucht.

TWEDE LEZING

BRIEF VAN JAKOBUS 5, 7-10

Broeders en zusters,

Hebt geduld tot de komst van de Heer. De boer die uitziet naar de heerlijke vrucht van zijn land, kan alleen maar geduldig wachten, totdat de winter- en voorjaarsregens gevallen zijn. Ook gij moet geduldig zijn en moedig, want de komst van de Heer is nabij.

Klaagt elkaar niet aan; dan valt ge zelf onder het oordeel. Denkt eraan: de rechter staat al voor de deur. Broeders en zusters, neemt een voorbeeld aan de lijdzaamheid en het geduld van de profeten, die gesproken hebben in de naam van de Heer.

EVANGELIE

MATTEÛS 11, 2-11

In die tijd hoorde Johannes in de gevangenis over de werken van de Christus en hij liet Hem door zijn leerlingen de vraag stellen: „Zijt Gij de komende, of hebben wij een ander te verwachten?”

Jezus antwoordde hun: „Gaat aan Johannes zeggen wat gij hoort en ziet: blinden zien en lammen lopen, melaatsen genezen en doven horen, doden staan op en aan armen wordt de Blijde Boodschap verkondigd. Gelukkig is hij die aan Mij geen aanstoot neemt.”

Toen zij vertrokken waren, begon Jezus tot de menigte te spreken over Johannes: „Waar zijt gij in de woestijn naar gaan zien? Naar een riethalm door de wind bewogen? Waar zijt gij dan wél naar gaan zien? Naar iemand in verfijnde kleding? Die verfijnde kleding dragen zijn te vinden in de paleizen der koningen. Waartoe zijt gij dan uitgetrokken? Om een profeet te zien? Inderdaad, zeg Ik u, zelfs meer dan een profeet! Hij is het over wie geschreven staat: ‘Zie, Ik zend mijn bode voor U uit die de weg voor uw komst zal bereiden.’ Voorwaar, Ik zeg u: onder hen die uit vrouwen geboren zijn, is niemand opgestaan die groter is dan Johannes de Doper. Niettemin is de kleinste in het Rijk der hemelen groter dan hij.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN A-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

Verwacht een onverwachte

EVANGELIE • We maken even een sprong *vooruit* in het verhaal van Matteüs. Aan de activiteiten van de Doper is abrupt een einde gekomen omdat hij door Herodes – de opvolger en zoon van die andere Herodes, de kindermoordenaar – in de gevangenis werd opgesloten. Johannes had kritiek geuit op de scheve schaats van de viervorst met de vrouw van zijn broer. Het zal de Doper uiteindelijk zijn hoofd kosten, maar op dit moment weet hij dat nog niet (lees Matteüs 14, 1-12).

In de donkerte van zijn cel wellen de vragen op. Johannes kijkt *achteruit*. Jezus heeft zich laten dopen door hem. Hij had daar zelf op aangedrongen, terwijl toch veeleer het omgekeerde had moeten gebeuren? Kort nadat Johannes werd opgepakt, was Jezus uitgeweken naar Galilea. Hij begon er het koninkrijk van de hemel te verkondigen. Over de werken die Hij daarbij verrichtte, heeft de Doper *gehoord* tot in de gevangenis. Zou die Jezus nu werkelijk de langverwachte Messias ofte Christus zijn? Hij stuurt zijn leerlingen op Hem af om Hem oog in oog de vraag te stellen.

Jezus zendt hen naar hun leermeester terug met de boodschap hem te vertellen wat ze *horen én zien*. Het is een goede boodschap: ze gaat over de concrete vervulling van een aantal voorzeggingen lang geleden aangekondigd door de profeet Jesaja. Die „werken van de Christus” tekenen in de tegenwoordige tijd de contouren van het komende koninkrijk van de hemel. De leerlingen van Johannes maken ze live mee. Zo worden ze bevoorrechte getuigen voor hun leermeester, die die werken niet kan zien.

Jezus voegt een gezegende waarschuwing toe aan zijn boodschap: „Gelukkig is hij die aan Mij geen aanstoot neemt.” Waaraan zou de Doper aanstoot kunnen nemen? Wie de lijst van de werken van de Christus vergelijkt met de aankondigen uit het boek Jesaja zal merken dat er twee groepen bijgekomen zijn: de ‘melaatsen’ en de ‘doden’. Als je nu ook nog even terugbladert in het evangelie van Matteüs, zul je zien dat Jezus die werken min of meer al heeft uitgevoerd. Zo heeft Hij blinden doen zien, een verlamde rechtop geholpen, een melaatse gereinigd, een stomme doen praten en ziekte en dood overwonnen. Toch ontbreekt er een werk, zowel in de boodschap van Jezus aan Johannes als in de reeks van de voltooide werken: ‘de vrijlating van de gevangenen’ (zie Jesaja 61, 1). Dat zal ook de *gevangenen* Johannes niet ontgaan zijn en heeft ongetwijfeld diens verwachting over een persoonlijke verlossing onderuit gehaald. Jezus is wel degelijk de komende, maar een heel andere dan Johannes had verwacht. De Doper blijft in de gevangenis en zal er ook sterven. Gelukkig is hij die geen aanstoot neemt aan zijn lot en Jezus leert zien als een heilsprofeet met een boodschap voor de armen. Een uitdaging voor Johannes en ook voor ons.

Kreeg Johannes, opgesloten tussen vier muren, via zijn leerlingen te horen wat Jezus *tot* hem zegt, nu richt Jezus zich tot de menigte en spreekt *over* Johannes. Hij geeft antwoord op vragen die er over de Doper leven bij de mensen. „Waar zijn jullie naar gaan *zien* in de woestijn? Naar een windvaan of een oeveeraas? Neen, jullie zijn uitgetrokken naar een profeet. Wat zeg Ik, veel meer dan naar een profeet. Johannes is de aangekondigde wegbereider over wie deze schreven: ‘Hij is Elia die komen zou!’” (zie Matteüs 11, 14). Die Doper is een krak en niet te evenaren op aarde. Toch blijft hij in verhouding tot de hemelse maatstaven een klein baasje. De armen aan wie de goede boodschap verkondigd wordt, zijn in het koninkrijk oneindig veel groter. Als dat al zo is voor Johannes de Doper, hoe klein zijn wijzelf dan?

LEZINGEN • Jesaja zet de paradijselijke toon van vorige zondag voort. Het hemelrijk op aarde zal de ballingen te beurt vallen als ze terug thuis zijn in Sion of Jeruzalem. De uittocht wordt herbeleefd. De heilswensen vallen vooral te beurt aan zij die nu met een beperking door het leven gaan. Lourdes avant la lettre. Zo laat God zich kennen.

Bij dat alles hoort geduld, maant Jakobus aan. De verwachting van de oordeelskomst van de Heer is als uitkijken naar de oogst van het veld. Het vraagt moed. Wij moeten de donkere dagen door en daarbij recht en oordeel niet in eigen handen nemen. De derde kaars van de advent brengt licht dat ons niet verlaat of zoals Hubert van Herreweghen dichtte: „Licht, (...) verlaat me niet als ’t donker valt, (...) en geen oog wat ziet. Verlaat me niet, wees zacht.”

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be